

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 1304/

15337

กระทรวงการคณะรัฐมนตรี
ที่ 2143
วันที่ 11.12.2541 เวลา 10.41

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก โทร. 11200

สปป. 791
วันที่ 1 พค. 41
เวลา 11.16 น.

30 เมษายน 2541

เรื่อง กรอบเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร.0202/3457 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2541

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ.0201/08270 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541
2. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ. 0201/08271 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541
3. เอกสารกรอบเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร

สง ๖๑ 3103

1. เรื่องเดิม

1.1 คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ ในคราวประชุมวันที่ 12 มกราคม 2541 ได้ให้ความเห็นชอบกรอบนโยบายและมาตรการเศรษฐกิจระยะปานกลาง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ ซึ่งประกอบด้วยกรอบนโยบายและมาตรการ 4 เรื่อง ได้แก่ การเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเงินการคลัง การปรับโครงสร้างการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการหารายได้เงินตราต่างประเทศ การลดผลกระทบต่อคนและสังคม และการปฏิรูประบบบริหารจัดการ

1.2 ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2541 ให้ความเห็นชอบในหลักการนโยบายเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวม 9 ข้อ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งได้แก่นโยบายการปรับโครงสร้างการเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพและการแปรรูป การปรับโครงสร้างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การออมในชนบท ปุ๋ยและสารเคมี การจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ ชายฝั่งทะเลและชีวภาพ การเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก และการเตรียมการสำหรับทศวรรษที่ 21

/1.3 กระทรวง.....

1.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่องกรอบขอรับความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินระหว่างประเทศต่อ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุภชัย พานิชภักดิ์) ในฐานะประธานคณะกรรมการปรับโครงสร้างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 ดังรายละเอียดปรากฏในสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และ 2 เพื่อขอรับการสนับสนุนเงินกู้บางส่วนเพื่อการรองรับผลกระทบด้านสังคม และเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร โดยกำหนดเป็นแผนงานหลักที่สำคัญ 2 แผนงาน ได้แก่ แผนงานเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขันในการส่งออกและการทดแทนการนำเข้า และแผนงานเพื่อลดผลกระทบต่อคนและสังคมในชนบท

1.4 เพื่อให้นโยบายเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการปรับโครงสร้างการผลิตสาขาเกษตร ซึ่งเป็นนโยบายหลักของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และลดผลกระทบต่อคนและสังคมซึ่งการส่วนหนึ่งเป็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำกรอบเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตรขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการในการขอรับการสนับสนุนเงินกู้จากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

2. สำคัญ

2.1 หลักการและเหตุผล

(1) เพื่อรักษาอัตราการขยายตัวของภาคเกษตรในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544) ให้อยู่ในระดับเฉลี่ยร้อยละ 2.9 ต่อปี

(2) เพื่อให้ภาคเกษตรสามารถบรรเทาและช่วยฟื้นฟูสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศให้กลับคืนสู่ภาวะปกติ เนื่องจากภาคเกษตรยังมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตเพื่อการส่งออกและทดแทนการนำเข้า ตลอดจนการสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าขั้นปฐม และมีส่วนสำคัญในการรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร มิให้เกิดผลกระทบต่อภาวะค่าครองชีพและภาวะเงินเฟ้อของประเทศ ลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย และเป็นการสร้างงานในชนบท

(3) เพื่อให้เกษตรกรขนาดเล็กมีทางเลือกในการประกอบอาชีพตามหลักการพอมีพอใช้ ซึ่งจะมีผลต่อการลดความเสี่ยงของเกษตรกรขนาดเล็กจากปัญหาแรงงานที่เคลื่อนย้ายจากเมือง และเป็นการสร้างงานในชนบท

(4) เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นยังต้องใช้งบประมาณเพื่อการลงทุนเพิ่มเติม จึงจำเป็นต้องกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆจากต่างประเทศทั้งในรูปแบบ Direct loan และ 2 step loan

/ 2.2 กรอบเงินกู้.....

2.2 กรอบเงินทุนเพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร

แผนงานภายใต้กรอบเงินทุนเพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร ประกอบด้วยแผนงานหลักที่สำคัญ 2 แผนงาน ดังนี้

2.2.1 แผนงานหลักเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขันในการส่งออกและการทดแทนการนำเข้า ประกอบด้วย 3 แผนงาน ได้แก่

(1) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่เขตชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ดำเนินการโดย

(1.1) ปรับระบบชลประทานที่มีอยู่แล้ว ทั้งระบบส่งน้ำ ระบายน้ำ และการนำน้ำมาใช้ในระดับไร่นาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำโดยรัฐเป็นผู้ดำเนินการ

(1.2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการใช้ที่ดินสำหรับการพัฒนาการเกษตรเชิงพาณิชย์หรือเกษตรอุตสาหกรรม โดยส่งเสริมการจัดรูปแบบการผลิตเป็นแปลงขนาดใหญ่ เป็นพื้นที่เฉพาะ มีกิจกรรมด้านการผลิต การตลาด และการเชื่อมโยงโรงงานแปรรูป รวมทั้งมีระบบควบคุมตรวจสอบคุณภาพสินค้าครบวงจรในพื้นที่ ทั้งนี้เน้นการให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุน และเน้นสินค้าเป้าหมายส่งออกและสินค้าที่เป็นวัตถุดิบอุตสาหกรรมเกษตรและวัตถุดิบอาหารสัตว์ โดยรัฐให้การสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการลงทุนในฟาร์มเพื่อปรับปรุงระบบส่งน้ำและระบายน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินแก่เกษตรกร

(1.3) รัฐให้การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตรอื่นๆที่จำเป็นโดยจัดหาสินเชื่อเพื่อการลงทุนแก่เกษตรกรหรือชุมชน

(2) แผนงานเขตเศรษฐกิจพิเศษ ดำเนินการโดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเป้าหมายในลักษณะเชิงพาณิชย์ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับ กุ้งทะเล ยางพารา และปาล์มน้ำมัน มีกิจกรรมด้านการผลิต การตลาด และอุตสาหกรรมต่อเนื่องครบวงจร โดยรัฐสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการลงทุนในฟาร์ม รวมทั้งการกำหนดมาตรการด้านภาษีและการเงินสนับสนุนการผลิตในเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับสินค้าเป้าหมายนั้น ๆ

(3) แผนงานส่งเสริมการผลิตทดแทนการนำเข้า ดำเนินการโดย

(3.1) การส่งเสริมการผลิตโคนมทดแทนการนำเข้า โดยส่งเสริมการเลี้ยงเชิงการค้าในเขตส่งเสริมและการเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมสำหรับเกษตรกรรายย่อย เน้นการดำเนินการ / ในลักษณะ.....

ในลักษณะกลุ่มเป้าหมายผ่านสถาบันเกษตรกรเพื่อให้มีศักยภาพในทางธุรกิจ โดยรัฐสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการลงทุนในฟาร์ม

(3.2) การส่งเสริมการประมงนอกน่านน้ำ โดยรัฐให้การสนับสนุนสินเชื่อเงื่อนไขผ่อนปรนแก่ภาคเอกชนในการลงทุนจัดหาเรือสำหรับการประมงนอกน่านน้ำ สนับสนุนการสำรวจแหล่งปลาทูน่า การเจรจาสำรวจร่วมและอำนวยความสะดวกการลงทุนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.2.2 แผนงานหลักเพื่อลดผลกระทบต่อคนและสังคมในชนบท ประกอบด้วย 3 แผนงาน ได้แก่

(1) แผนงานส่งเสริมระบบเกษตรกรรมแบบยั่งยืน ดำเนินการโดย

(1.1) การส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือกแก่เกษตรกรรายย่อย โดยส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือกที่เหมาะสมแต่ละพื้นที่แก่เกษตรกรรายย่อย และเกษตรกรเป็นผู้ตัดสินใจดำเนินการเอง สร้างเครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกระหว่างกลุ่มเกษตรกร โดยเน้นการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนดูงานระหว่างเกษตรกรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการของเกษตรกร รวมทั้งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยรัฐให้บริการและสนับสนุนการปรับปรุงระบบชลประทานขนาดเล็ก แหล่งน้ำธรรมชาติของชุมชน และแหล่งน้ำในไร่นา (เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพการนำทรัพยากรน้ำมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งจัดหาสินเชื่อสำหรับการลงทุนในฟาร์มของเกษตรกร

(1.2) การส่งเสริมการผลิตสินค้าท้องถิ่น โดยส่งเสริมชุมชนท้องถิ่นหรือเกษตรกรทำการผลิตสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวและผู้บริโภคทั่วไป เช่น ผลผลิตเกษตรแปรรูปอย่างง่าย สินค้าหัตถกรรม และการผลิตสินค้าหายากที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นการสร้างอาชีพและรายได้แก่เกษตรกรและชุมชนท้องถิ่น) โดยรัฐจัดหาสินเชื่อให้แก่ชุมชนหรือสถาบันเกษตรกร รวมทั้งการสนับสนุนด้านงานวิจัยและพัฒนา

(2) แผนงานฟื้นฟูป่าและอาชีพเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ดำเนินการโดย ส่งเสริมให้ชุมชนปลูกป่า และการสร้างกิจกรรมต่อเนื่องจากการปลูกป่าที่สร้างรายได้แก่เกษตรกร โดยไม่ส่งผล กระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมเพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่คุ้มครองประเภทต่างๆ หรือบริเวณใกล้เคียง โดยรัฐสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งสินเชื่อแก่ชุมชนหรือสถาบันเกษตรกร

/ (3) แผนงานด้าน.....

(3) แผนงานด้านอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดำเนินการโดย

(3.1) ปรับปรุงฐานข้อมูลและแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั่วประเทศ โดยการถ่ายภาพทางอากาศสี และนำภาพถ่ายมาแปลและวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน และจัดทำแผนที่พื้นฐาน รวมทั้งการแปลงข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติทุกประเภท

(3.2) ดำเนินการโครงการนำร่องในพื้นที่คุ้มครองที่เป็นพื้นที่วิกฤต แล้วขยายการดำเนินงานต่อไปจนครอบคลุมทั่วประเทศ โดยรัฐเป็นผู้ดำเนินการ

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 เพิ่มมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตร ลดการพึ่งพาการนำเข้าสินค้าเกษตรบางประเภท นำมาซึ่งรายได้และเงินตราต่างประเทศของไทย

3.2 ยกระดับรายได้และลดความเสี่ยงของเกษตรกรเพื่อให้สามารถยังชีพได้อย่างพอเพียง ภายใต้ภาวะวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ

3.3 สร้างอาชีพและตรึงแรงงานชนบท เป็นการลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม

•

4. ความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

เพื่อให้เป็นแนวทางที่ชัดเจนในการเจรจาและจัดทำแผนงานขอรับการสนับสนุนเงินกู้จากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ให้สอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

5.1 เห็นชอบกรอบเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตรตามเสนอ

5.2 มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลัง ประสานงานกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะจัดทำรายละเอียดแผนงานภายใต้กรอบ / เงินกู้.....

เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร และเจรจาขอรับความช่วยเหลือด้านเงินกู้จากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายปองพล อดิเรกสาร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 6298973
โทรสาร 2826162

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 0201/ 08270

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

3 กุมภาพันธ์ 2541

เรื่อง กรอบขอรับความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

เรียน ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุภชัย ฟานิชภักดิ์)

ประธานคณะกรรมการปรับโครงสร้างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ 1304/07662

ลงวันที่ 26 มกราคม 2541

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการปรับโครงสร้างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (คปท.) เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2541 ไปแล้วนั้น ที่ประชุมได้มีการชี้แจงเกี่ยวกับภาพรวมเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (SAL) ภายใต้กรอบ IMF ซึ่งเงินกู้ดังกล่าวจะได้รับการจัดสรรเงินบางส่วนจากแหล่งเงินกู้ คือ ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) และแหล่งอื่น ๆ เช่น OECF เพื่อจัดทำโครงการรองรับผลกระทบทางด้านสังคม หรือเรียกว่า Social Safety Net Program และโครงการด้านการเกษตร (Agricultural Program Loan) เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร โดยขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการหารือเบื้องต้นกับทางสถาบันการเงินอยู่นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนชี้แจงว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำนโยบายและมาตรการด้านเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2541 ซึ่งในแนวนโยบายเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีนั้น ได้เน้นเรื่องการปรับโครงสร้างการเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพและการแปรรูป การออมในชนบท การใช้ปุ๋ยและสารเคมี การจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ ชายฝั่งทะเล และชีวภาพ การเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก และการเตรียมการสำหรับทศวรรษที่ 21

เพื่อให้นโยบายด้านเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ได้ตามแผนงานและโครงการที่ได้กำหนดไว้ ภายใต้สถานการณ์ด้านงบประมาณที่มีข้อจำกัด จึงเห็นสมควรขอรับการสนับสนุนบางส่วนจากเงินกู้เพื่อการรองรับผลกระทบด้านสังคมและเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร ที่กระทรวงการคลัง กำลังดำเนินการเจรจากับทางสถาบันการเงินในขณะนี้ โดยกำหนดเป็นแผนงานที่สำคัญ 2 แผนงาน ดังนี้

1) แผนงานเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขันในการส่งออกและการทดแทนการนำเข้า โดยแบ่งสินค้าเกษตรที่สำคัญออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มสินค้าการเกษตรที่มีขีดความสามารถในการส่งออก เช่น ข้าวหอมมะลิ กุ้ง และอาหารทะเล ไก่เนื้อ มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ ซึ่งสินค้าเหล่านี้มีมูลค่าการส่งออกในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2540 กว่า 180,000 ล้านบาท โดยการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ได้มาตรฐานสากล และลดผลกระทบทางด้านมลภาวะและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้จะได้มีการกำหนดเขตการผลิตสินค้าเกษตรเฉพาะพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานทางด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี การควบคุมมาตรฐานสินค้า การลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนสามารถลงทุนเพื่อการแปรรูป และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพื่อเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด

1.2 กลุ่มสินค้าการเกษตรที่เป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพด ฝ้าย ผลิตภัณฑ์นม และน้ำมันพืช ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้ากว่า 33,000 ล้านบาท โดยเน้นการขยายการผลิต ให้เพียงพอแก่ความต้องการใช้ภายในประเทศ รัฐให้การสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้สนับสนุนให้มีการขยายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

2) แผนงานเพื่อลดผลกระทบต่อคนและสังคมในชนบท โดยเน้นให้มีการจ้างงานในระบบการเกษตร และให้เกษตรกรมีงานทำในฟาร์มตลอดทั้งปี ตามแนวทางการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน เพื่อให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับครอบครัว และลดความเสี่ยงทางด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวน โดยเน้นการพัฒนาคน และเพิ่มความแข็งแกร่งของชุมชนให้ชุมชนเป็นแกนหลักของการพัฒนา ทั้งนี้จะดำเนินการสร้างเครือข่ายของการพัฒนา การเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ โดยเน้นการพัฒนาตัวของเกษตรกรเองเป็นหลัก ทั้งนี้รัฐจะเป็นผู้สนับสนุนในด้านเทคโนโลยี เงินทุน และปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเท่านั้น โดยจะเน้นงานที่สำคัญ คือ

2.1 การส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ และลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น ปุ๋ยและสารเคมีการเกษตร โดยการส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ การเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ซึ่งเน้นการผลิตเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการในครัวเรือนเกษตรกร

2.2 ส่งเสริมความแข็งแกร่งของชุมชน โดยสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาผลผลิตการเกษตร และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการออมในระดับชุมชน ตลอดจนประสานกับภาครัฐกิจเอกชนในการร่วมทุนเพื่อการผลิตและการตลาดเพื่อสร้างรายได้

2.3 ส่งเสริมอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการปรับปรุงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสม และเสริมสร้างอาชีพแก่คนในท้องถิ่น จากแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพและรายได้อันเป็นการให้คนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอีกทางหนึ่ง และให้การสนับสนุนให้มีการจำหน่ายสินค้าหายาก หรือเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนในท้องถิ่นด้วย

2.4 การจัดฐานข้อมูล และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีค่าของรัฐบาล และแก้ไขปัญหาด้านการทำกินของราษฎรในทรัพย์สินของรัฐบาล โดยการจัดทำระบบข้อมูล และฐานข้อมูลด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และชายฝั่งทะเล อันเป็นการเตรียมการบุคลากรเพื่อเข้าสู่ทศวรรษที่ 21 เพื่อการจัดสรรทรัพยากรที่ถูกต้องเหมาะสม และยั่งยืนในอนาคต

นโยบายทางด้านการปรับโครงสร้างสาขาเกษตร และลดผลกระทบต่อคนและสังคมในชนบทนี้ ถือว่าเป็นแนวนโยบายที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะนี้ รวมทั้งจะเป็นการปูพื้นฐานของสังคมชนบทของประเทศให้มีความแข็งแกร่ง และจะทำให้ภาคการเกษตรของประเทศไทยสามารถแข่งขันกับภาคอื่น ๆ ในโครงสร้างเศรษฐกิจที่กำลังจะพัฒนาต่อไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาการขอรับความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปองพล อติเวสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร 282-2488

โทรสาร 281-5577

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 0201/ 08271

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

33/36

3 กุมภาพันธ์ 2541

เรื่อง กรอบขอรับความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ 1304/07662

ลงวันที่ 26 มกราคม 2541

ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 34/2541 แต่งตั้งคณะกรรมการปรับโครงสร้างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (กปพ) โดยมี ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุภชัย พานิชภักดิ์) เป็นประธาน ซึ่งได้มีการประชุมคณะกรรมการ กปพ. ครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2541 ไปแล้วนั้น ที่ประชุมได้มีการชี้แจงเกี่ยวกับภาพรวมเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (SAL) ภายใต้กรอบ IMF ซึ่งในโครงการเงินกู้ดังกล่าวได้มีการจัดสรรเงินบางส่วนจากแหล่งเงินกู้ คือ ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเซีย (ADB) และแหล่งอื่น ๆ เช่น OECF เพื่อจัดทำโครงการรองรับผลกระทบทางด้านสังคมหรือเรียกว่า Social Safety Net Program และโครงการด้านการเกษตร (Agricultural Program Loan) เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร โดยขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการหารือเบื้องต้นกับทางสถาบันการเงินอยู่นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนชี้แจงว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำนโยบายและมาตรการด้านเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2541 ซึ่งในนโยบายเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีนั้น ได้เน้นเรื่องการปรับโครงสร้างการเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพและการแปรรูป การออมในชนบท การใช้ปุ๋ยและสารเคมี การจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ ชายฝั่งทะเล และชีวภาพ การเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก และการเตรียมการสำหรับทศวรรษที่ 21

เพื่อให้นโยบายด้านเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ได้ตามแผนงานและโครงการที่ได้กำหนดไว้ ภายใต้สถานการณ์ด้านงบประมาณที่มีข้อจำกัด จึงเห็นสมควรขอรับการสนับสนุนบางส่วนจากเงินกู้เพื่อการรองรับผลกระทบด้านสังคมและเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร ที่กระทรวงการคลัง กำลังดำเนินการเจรจากับทางสถาบันการเงินในขณะนี้ โดยกำหนดเป็นแผนงานที่สำคัญ 2 แผนงาน ดังนี้

1) แผนงานเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขันในการส่งออกและการทดแทนการนำเข้า โดยแบ่งสินค้าเกษตรที่สำคัญออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มสินค้าการเกษตรที่มีขีดความสามารถในการส่งออก เช่น ข้าวหอมมะลิ กุ้ง และอาหารทะเล ไข่เนื้อ มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ ซึ่งสินค้าเหล่านี้มีมูลค่าการส่งออกในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2540 กว่า 180,000 ล้านบาท โดยการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ได้มาตรฐานสากล และลดผลกระทบทางด้านมลภาวะและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้จะได้มีการกำหนดเขตการผลิตสินค้าเกษตรเฉพาะพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานทางด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี การควบคุมมาตรฐานสินค้า การลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนสามารถลงทุนเพื่อการแปรรูป และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพื่อเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด

1.2 กลุ่มสินค้าการเกษตรที่เป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพด ฝ้าย ผลิตภัณฑ์นม และน้ำมันพืช ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้ากว่า 33,000 ล้านบาท โดยเน้นการขยายการผลิต ให้เพียงพอแก่ความต้องการใช้ภายในประเทศ รัฐให้การสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้สนับสนุนให้มีการขยายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

2) แผนงานเพื่อลดผลกระทบต่อคนและสังคมในชนบท โดยเน้นให้มีการจ้างงานในระบบการเกษตร และให้เกษตรกรมีงานทำในฟาร์มตลอดทั้งปี ตามแนวทางการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน เพื่อให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับครอบครัว และลดความเสี่ยงทางด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวน โดยเน้นการพัฒนาคน และเพิ่มความแข็งแกร่งของชุมชนให้ชุมชนเป็นแกนหลักของการพัฒนา ทั้งนี้จะดำเนินการสร้างเครือข่ายของการพัฒนา การเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ โดยเน้นการพัฒนาตัวของตัวเองของเกษตรกรเองเป็นหลัก ทั้งนี้รัฐจะเป็นผู้สนับสนุนในด้านเทคโนโลยี เงินทุน และปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเท่านั้น โดยจะเน้นงานที่สำคัญ คือ

2.1 การส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ และลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น ปุ๋ยและสารเคมีการเกษตร โดยการส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ การเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ซึ่งเน้นการผลิตเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการในครัวเรือนเกษตรกร

2.2 ส่งเสริมความแข็งแกร่งของชุมชน โดยสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาผลผลิตการเกษตร และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการออมในระดับชุมชน ตลอดจนประสานกับภาครัฐกิจเอกชนในการร่วมทุนเพื่อการผลิตและการตลาดเพื่อสร้างรายได้

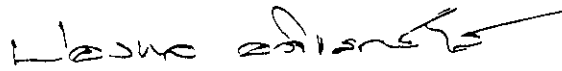
2.3 ส่งเสริมอาชีพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการปรับปรุงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสม และเสริมสร้างอาชีพแก่คนในท้องถิ่น จากแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพและรายได้ อันเป็นการให้คนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอีกทางหนึ่ง และให้การสนับสนุนให้มีการจำหน่ายสินค้าหายาก หรือเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนในท้องถิ่นด้วย

2.4 การจัดฐานข้อมูล และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีค่าของรัฐบาล และแก้ไขปัญหาด้านการทำกินของราษฎรในทรัพย์สินของรัฐบาล โดยการจัดทำระบบข้อมูล และฐานข้อมูลด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และชายฝั่งทะเล อันเป็นการเตรียมการนุเคราะห์เพื่อเข้าสู่ทศวรรษที่ 21 เพื่อการจัดสรรทรัพยากรที่ถูกต้องเหมาะสม และยั่งยืนในอนาคต

นโยบายทางการด้านการปรับโครงสร้างสาขาเกษตร และลดผลกระทบต่อนักและสังคมในชนบทนี้ ถือว่าเป็นนโยบายที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศในขณะนี้ รวมทั้งจะเป็นการปูพื้นฐานของสังคมชนบทของประเทศให้มีความแข็งแกร่ง และจะทำให้ภาคการเกษตรของประเทศไทยสามารถแข่งขันกับภาคอื่น ๆ ในโครงสร้างเศรษฐกิจที่กำลังจะพัฒนาต่อไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นแนวนโยบายที่จะเจรจากับทางสถาบันการเงินระหว่างประเทศ เพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินในการปรับโครงสร้างสาขาเกษตร และลดผลกระทบทางด้านสังคมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปองพล อติเรณสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร 282-2488

โทรสาร 281-5577

กรอบเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสาขาเกษตร
ตามนโยบายเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เสนอต่อ
คณะรัฐมนตรี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

29 เมษายน 2541